

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Македонија
Универзитет имени Гоце Делчева, г. Штип
Македонија
Goce Delcev University in Stip
Macedonia

Воронежский государственный университет
Россия
Воронешки државен универзитет
Русија
Voronezh State University
Russia

Трета меѓународна научна конференција

Третья международная научная конференция

Third International Scientific Conference

ФИЛКО FILKO

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ

PHILOLOGY, CULTURE AND EDUCATION

Програма / Програма / Programme

26-27 април 2018 / 26-27 апреля 2018 / 26-27 April 2018

Штип

Штип

Stip

26.04.2018 (четврток / четверг / Thursday)

09.00 – 10.30	Пријавување на учесниците / Регистрација учесници / Registration of participants
11.00 – 11.30	Официјално отворање на конференцијата / Официјално откритие конференции / Official opening of the Conference <ul style="list-style-type: none">▪ Поздравна реч на ректорот на Универзитетот „Гоце Делчев“ – Штип, проф. д-р Блажо Боев▪ Поздравна реч на деканот на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“, доц. д-р Драгана Кузмановска▪ Поздравна реч на продеканот за настава на Филолошкиот факултет при Воронешкиот државен универзитет, доц. д-р Татјана Тернова▪ Промоција на „Речник на синоними во македонскиот јазик“ од авторите проф. д-р Толе Белчев и проф. д-р Снежана Веновска-Антевска, промотори проф. д-р Виолета Димова и проф. д-р Ранко Младеноски
11.30-12.30	Пленарна сесија / Пленарно заседание / Plenary session <ul style="list-style-type: none">▪ Татјана Тернова - Категорија новизны в литературе авангарда: русский имажинизм▪ Andrew Goodspeed – Do Students have Academic Freedom?▪ Michał Wanke – Moving Lab Beyond the Borders. Research Notes a propos the Freedombus Interdisciplinary Project
12.30-13.00	Кафе пауза / Кофе-пауза / Coffee break
13.00-14.30	Сесии / Работа секций / Sessions
14.30-15.00	Кафе пауза / Кофе-пауза / Coffee break
15.00-16.30	Сесии / Работа секций / Sessions

26.04.2018 (четврток / четверг / Thursday)

Сесија I : ЈАЗИК / Секција 1: ЯЗЫК / Session 1: LANGUAGE

Место: предавална 1		
Време: 13.00-14.30		
Модератор: Жанна Грачева, Марија Леонтиќ		
Ред. Бр.	автор	наслов
1	Марија Лапыгина	Сравнителна карактеристика лексических средств создания отрицательного имиджа политика в русских и сербских печатных СМИ
2	Ирена Павлова, Билјана Ивановска	Зборообразувачки процеси кај глаголите изведени од сопствени имиња во германскиот јазик
3	Весна Продановска-Попоска	Преглед на македонскиот и англискиот гласовен систем: влијанието на мајчиниот јазик во совладувањето на правилен изговор на англиски јазик
4	Лидија Тантуровска	„Василиса Прекрасна“
5	Жанна Грачева	Похвала, комплимент и лесть как речевой акт (на материале творчества В. Набокова
6	Марија Леонтиќ	Идно време во турскиот и во македонскиот јазик

Сесија II : ЈАЗИК / Секција 2: ЯЗЫК / Session 2: LANGUAGE

Место: предавална 1		
Време: 15.00-16.30		
Модератор: Даринка Маролова, Биљана Иванова		
време	автор	наслов
1	Снежана Кирова, Драгана Кузмановска, Биљана Иванова	Фразеологизми со броеви во англискиот и германскиот јазик
2	Христина Андоновска	За некои православни религиозни термини (француско-македонска паралела)
3	Делфина Јованова Николенко	Корелација, морфолошка анализа и интеркултурна комуникација меѓу зборувачите на словенските јазици
4	Драгана Кузмановска, Викторија Мрмеска	Колокациите како неидиоматски фразеологизми проследени преку примери од германскиот јазик
5	Даринка Маролова	Воспоставување на преводна еквивалентност меѓу специфичните граматички феномени во германскиот и во македонскиот јазик

Сесија III: ЛИТЕРАТУРА / Секција 3: ЛИТЕРАТУРА / Session 3: LITERATURE

Место: предавална 3		
Време: 13.00-14.30		
Модератори: Ева Ѓорѓиевска, Калина Малеска		
време	автор	наслов
1	Artea Panajotović	Yin-Yang dualism in Ursula K. le guin's <i>The left hand of darkness</i>
2	Ранко Младеноски	Поезијата во романите на Венко Андоновски
3	Kalina Maleska	The Court Poet in a Flying Machine as a Postapocalyptic Novel
4	Милица Денковска	Патувањето како истражувачки концепт во книжевните студии
5	Ева Ѓорѓиевска	Едно семиотичко читање на „Прашките гробишта“ од Умберто Еко
6	Луси Караниколова-Чочоровска	Елементите на традицијата и менталитетот во расказот „Старите дни“ од Бора Станковиќ

Сесија IV: КУЛТУРА / Секција 4: КУЛТУРА / Session 4: CULTURE

Место: предавална 4		
Време: 13.00-14.30		
Модератор: Силвана Симоска, Марек Корзениовски		
време	Автор	наслов
1.	Силвана Симоска	„Светот како поле за културен натпревар“ – теориските премиси на Гоце Делчев за културата
2	Марјана Розенфелд	Особености речевого и поведенческогo етикета в российской сетевой коммуникации
3	Славица Урумова-Марковска	Ѓаволот и самовилите во македонскиот фолклор и нивната имагинарна преобразба во расказите на Митко Маџунков
4	Даниела Коцева, Снежана Мирасчиева	Развојот на културата под влијанието на комуникациските медиуми
5	Катерина Петровска-Кузманова	Народна драма, македонско-руски паралели
6	Marek Korzeniowski	Religion as a sensemaking element of culture: sociological study of a selected academic milieu of Sevastopol

Сесија V: КУЛТУРА / Секција 5: КУЛТУРА / Session 5: CULTURE

Место: предавална 4		
Време: 15.00-16.30		
Модератор: Ева Ѓорѓиевска, Татјана Стојановска-Иванова		
време	автор	наслов
1	Лидија Ковачева	Симболиката на розата во римските празници и погребните обичаи и во македонската народна традиција
2	Стојанче Костов	Компаративна анализа на ороводните песни и хороводите – македонско-руски паралели
3	Милена Ристова-Михајловска	Жанрот полемика во домашната и светската литература
4	Татјана Стојаноска Иванова, Елизабета Томевска, Златко Марин	Спортот како фактор на толеранција
5	Марија Дракулевска Цукалевска, Аница Драговиќ, Татјана Стојаноска Иванова	Влијанието на масовните медиуми врз ширење на насилното однесување

Сесија VI: ОБРАЗОВАНИЕ / Секција 6: ОБРАЗОВАНИЕ / Session 6: EDUCATION

Место: предавална 5		
Време: 13.00-14.30		
Модератор: Светлана Јакимовска, Елизабета Томевска Илиевска		
време	автор	наслов
1	Елизабета Томевска Илиевска, Татјана Стојаноска Иванова, Елена Устамитова	Интерактивни модели за развивање на педагошките компетенции
2	Маја Милевска-Кулевска	Неформалното учење на странски јазици како ново искуствено учење од секојдневието
3	Марија Тодорова, Весна Коцева	Усвојување на трет јазик (Е3)
4	Марица Тасевска, Милкица Миленковска	Застапеноста на вештината зборување во учебниците по германски јазик
5	Марија Гркова	Усвојувањето на перфектот во IX одделение во Штипско
6	Meta Lah	Games serving as didactic tools: attitudes of prospective teachers of foreign languages

Сесија VII: ОБРАЗОВАНИЕ / Секција 7: ОБРАЗОВАНИЕ / Session 7: EDUCATION

Место: предавална 5		
Време: 15.00-16.30		
Модератор: Нина Даскаловска, Лела Ивановска		
време	автор	наслов
1	Lela Ivanovska	The role of metacognitive listening strategies in learning english as a foreign language
2	Марина Димитриева-Ѓорѓиевска	Образованието и практиката
3	Татјана Котева-Мојсовска, Флорина Шеху	Развој на комуникацијата кај децата низ Програмата за рано учење и развој во Република Македонија
4	Флорина Шеху, Татјана Котева- Мојсовска	Поставеноста на комуникациските компетенции во иницијалното образование на наставниците
5	Умит Сулејмани	Пречки во когнитивното учење од аспект на наставниците
6	Снежана Ставрева Веселиновска	Ставовите и мислењата на студентите од одделенска настава на Факултетот за образовни науки за својата оспособеност за реализирање на наставата по природни науки
7	Весна Коцева, Марија Тодорова	Креирање на активности со структуриран инпут во рамките на почувањето граматика со обработка на инпут

27.04.2018 (петок / пятница / Friday)

09.00 – 10.00	Пријавување на учесниците / Регистрација учесници / Registration of participants
10.00 – 11.00	Пленарна сесија / Пленарно заседание / Plenary session <ul style="list-style-type: none">▪ Волф Ошлис – Германски гласови за и против македонскиот јазик▪ Елени Бужаровска – Примарноста на семантичкиот приод во анализа на глаголите▪ Димитар Пандев – Слово за македонскиот јазик и литература на фонот на руската словесност
11.00 – 12.00	Сесии / Работа секций / Sessions
12.00 – 12.30	Кафе пауза / Кофе-пауза / Coffee break
12.30 – 14.30	Сесии / Работа секций / Sessions
14:30 – 15:00	Заклучоци и затворање на конференцијата Подвешение итогов и закрытие конференци Closing remarks for the conference

Сесија I : ЈАЗИК / Секција 1: ЯЗЫК / Session 1: LANGUAGE

Место: предавална 1		
Време: 11.00-12.00		
Модератор: Виолета Николовска, Марјана Розенфелд		
1	Natasha Stojanovska-Ilievska	The macedonian component of the international corpus of learner english
2	Драгана Љуботенска	Social media and the latest tendencies in word formation among teenagers
3	Рената Пенчова	Словенските јазици во современиот свет
4	Марија Кусевска, Билјана Ивановска, Нина Даскаловска	Улогата на емпириските истражувања при составувањето програми за развивање на прагматичките компетенции кај изучувачите на странски јазици
5	Ана Коцева	A Cross-cultural Study of Complaint Strategies by Macedonian and American high-school students
6	Виолета Николовска	Семантичко-синтаксички импликации на глаголот чувствува

Сесија II: ЈАЗИК / Секција 2: ЯЗЫК / Session 2: LANGUAGE

Место: предавална 1		
Време: 12.30-14.30		
Модератор: Лилјана Митковска, Марија Кусевска		
време	автор	наслов
1	Milana Borković	Lexicographical analysis and analysis of the nominative field the concept of "science" in the Russian and Serbian languages
2	Силвана Нешковска, Соња Китановска-Кимовска	The handling of culture-specific terms in translation
3	Лилјана Митковска	Изразување надворешна присвојност: македонскиот наспрема англискиот јазик
4	Костадин Голаков, Емил Ниами	Стилот на преводот на драмата на А. П. Чехов „Вишновата градина“ од Марија Најчевска-Сидоровска
5	Анжела Николовска	English for Teaching: the Language Competences of EFL Teacher Trainees
6	Сашка Грујовска	Граматички средства за означување прекажаност во македонскиот и во германскиот јазик
7	Игор Станојоски	Конклузивот во бугарскиот литературен јазик и во македонските дијалекти

Сесија III: ЛИТЕРАТУРА / Секција 3: ЛИТЕРАТУРА / Session 3: LITERATURE

Место: предавална 3		
Време: 11.00-12.30		
Модератори: Јованка Денкова, Софија Алемпијевиќ		
време	автор	наслов
1	Татјана Тернова	Категорија новизны в литературе авангарда: русский имажинизм
2	Јованка Денкова	Кероловската фантастика на Јан Лари
3	Şerife Seher EROL ÇALIŞKAN	An Example To Theatrical Village Plays From The Bolu Region: Hasan Play
4	Горан Тренчовски	Дионизиското во драмата „Словенски Орфеј“
5	Софја Алемпиевич	«Не знаешь ты, что за страна такая – Македония»: образы Македонии и ее жителей в сербской военной прозе

Сесија IV: КУЛТУРА / Секција 4: КУЛТУРА / Session 4: CULTURE

Место: предавална 4		
Време: 11.00-12.30		
Модератор: Даниела Коцева, Весна Кожинкова		
време	автор	наслов
1	Весна Петреска	Животинскиот код во свадбената обредност: културни паралели меѓу Македонија и Русија
2	Софија Тренчовска	Карневалистичкото наспроти хуманистичкото доживување на светот
3	Јасминка Ристовска Пиличкова	Иконографските, семиолошките и термилошките значења и сродности на ромбовидните мотиви во традиционалната култура на словенските народи – македонско-руски паралели
4	Весна Кожинкова	Културниот и етничкиот идентитет на егејските Македонци врз примери од македонскиот роман
5	Kevin Morris	Chinese Cubans: Transnational Origins and Revolutionary Integration
6	Родна Величковска	Жетвата и жетварското пеење во Македонија и Русија - културни паралели

Сесија V: ОБРАЗОВАНИЕ / Секција 5: ОБРАЗОВАНИЕ / Session 5: EDUCATION

Место: предавална 5		
Време: 11.00-12.30		
Модератор: Виолета Димова, Анжела Николовска		
време	автор	наслов
1	Snezana Mirascieva, Daniela Koseva	Education and practice: New researches for the improvement of educational practice
2	Габриела Дурчевска-Георгиева, Сања Ливринска	Улогата на сликовницата и важноста на читањето кај децата од предучилишна и рана училишна возраст
3	Ирена Ангеловска	Multicultural Music Education- Opportunities, Achievements, Improvements
4	Марија Магдинчева-Шопова, Татјана Бошков	Формалното образование и професионалното работење
5	Binka Koteterova-Dobreva	The accompaniment of folk songs in education
6	Pirsl Tea, Pirsl Danica, Solzica Popovska	Higher education textbooks and social inclusion through portrayals of disability
7	Татјана Уланска	Улогата на културата во училиницата по странски јазик

14.30 -15.00

Заклучоци и затворање на конференцијата / Подвеедние итогов и закрытие конференци
Closing remarks for the conference

СЕКЦИСКО ПРЕДАВАЊЕ НА ТЕМА „ПОЕЗИЈАТА ВО РОМАНИТЕ НА ВЕНКО АНДОНОВСКИ“ ОД ПРОФ Д-Р РАНКО МЛАДЕНОВСКИ (КРАТОК ОСВРТ)

(УЧЕСТВО НА Ш МЕЃУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА „ФИЛКО“ – ФИЛОЛОГИЈА, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ – 26 И 27 АПРИЛ 2018 ГОДИНА)

На Ш Меѓународна научна конференција ФИЛКО што се одржа на 26 и 27 април 2018 година во Штип во кооргинација на Филолошкиот факултет при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип и Филолошкиот факултет при Воронежкиот државен универзитет во Русија, професорот Ранко Младеновски учествуваше со секциско предавање на тема „Поезијата во романите на Венко Андоновски“. Во текот на секциското предавање беше истакнато дека предмет на анализа во излагањето, всушност, се четирите досега објавени романи на Венко Андоновски: „Азбука за непослушните“ (1994), „Папокот на светот“ (2000), „Вештица“ (2006) и „Керката на Математичарот“ (2013).

Уште на почетокот беа извршени две суштински дистинкции што се значајни за темата што се елаборира: а) поезија – проза; б) првостепен уреденост на природниот јазик – второстепен уреденост на природниот јазик. Имено, поезијата, едноставно кажано, ја дефинираме како литература во форма на стих со метричка и со стилско-фигуративна уреденост. Прозата, пак, ја дефинираме како врзан текст или дискурс којшто не е метрички уреден како поезијата.

Во врска со втората дистинкција, беше истакнато дека првостепената уреденост на природниот јазик ја подразбира организираноста на јазикот како систем од знаци од фонолошки и фонетски, морфолошки, лексиколошки и фразеолошки, како и синтаксички аспект. Тоа се, пред сè, граматичките правила, односно законитостите на нормираниот, стандардизираниот јазик: гласови и букви (фонеме и графеме), морфеме (коренски и службени), начини на формообразување и зборообразување (флексија и деривација), зборовен состав (лексиколошки и лексикографски систем), синтагматски единици (идиоми, фразеолошки систем), реченични единици (синтаксички начела, принципи) и слично. Второстепената уреденост на природниот јазик подразбира примена на дополнителни правила (норми, законитости) коишто се од фундаментално значење за структурирањето на книжевно-уметничките текстови. Или, како што потенцира Јуриј Лотман: „Уметничката литература говори на посебен јазик; таа се надградува над природниот јазик како второстепен систем. Затоа ја потврдуваат како второстепен моделативен систем“. (Лотман, 2005, 45). Се разбира, ова се однесува на сета литература, на сите книжевни форми, на сите литературни родови и видови. Меѓутоа, нас овде конкретно нè интересира кои се спецификите на таа второстепен уреденост во поезијата, во стихуваниот книжевно-уметнички јазик. Имено, таквата второстепен уреденост на поетскиот јазик се состои од неколку суштински сегменти:

- **повторливост** на јазичните единици на сите нивоа;
- **паралелизам** на јазичните единици;
- **семантизација** на јазичните единици кои во природниот јазик (првостепен уреденост) се семантички негативни;
- **семантичка еквивалентност** на јазичните единици кои во природниот јазик се семантички нееквивалентни.

Сите овие елементи на поетскиот говор се меѓусебно испреплетени и се надополнуваат еден со друг при што суштинска улога тука имаат, се разбира, стилските фигури.

Но, што се случи со ваквите, очигледно, колебливи дистинкции во постмодернистичкиот книжевно-уметнички модел? Постмодернистите не сакаа да слушнат за никакви „поетики“ и за никакви „ограничувања и забрани“ во процесот на

уметничкото творење, иако и самиот таков став веќе е некаква „поетика“ и некаков „модел“ на уметничко творење. Но, тоа е друга тема.

Иако и кај постмодернистите романот си остана роман, лирската песна – лирска песна, драмата – драма и така натаму (што значи дека, сакале тие или не, мораа да ја почитуваат традиционалната „поетика“ на литературните родови и видови), сепак им успеа да ги релативизираат границите меѓу поезијата и прозата, внесувајќи доминантно поетска содржина во прозната форма.

Со ваквите сегменти од излагањето, всушност, се дојде до прозните романи на Андоновски во кои има зачестена употреба на поетски јазичен материјал што беше покажано со по неколку примери од секој роман:

Во романот „Азбука за непослушните“ (1994) може да се забележат следните поетски особености:

- текст напишан во форма на версети, односно библиски стихови (стр. 19-21, 31-34, 36-38);

- параномазија: твори – повтори (7); сотворена – повторена; испроба – утроба – потреба;

- оксиморон: „она што е неможно треба да се прави, а не она што е можно; она што е невидливо треба да се види, а не она што се гледа“ (7);

- компарација: убав како слика.

Во „Папокот на светот“ (2000):

- параномазија: црв црн сум, мрава мрачна, црна, во црн мрак живеам. (стр. 16)

- доминантно метафоричен израз:

„О Филозофе, човек во телото, ангел во душата! Душата твоја во тој миг мека стана како преѓа во која се сопре отровната стрела, се успокои, оти стрелите на зависта ништо не му можат на мекото, кое ги умртвува, а од тврдите, камени ѕидови на суетата се одбиваат како од тврдина, но во нив оставаат дупки“. (стр. 29).

Во романот „Вештица“:

- метафора:

„И гледа: црни чевли во бавен ритам полека приближуваат кон нејзиното лице“ (стр. 19);

„Гледа таа: човек, духовник, ама силен плотно, со зелени очи како море од искони, убав, со брада посрмена“ (стр. 19);

- метонимија:

„... подзинати, црните ризи и бради го голтаа она што проповедникот го говореше од говорницата“ (стр. 33)

И на крај во „Керката на Математичарот“:

- метафора: памучни облаци (19, ГК); „Чекорите по ходникот ја лансираа толку брзо што за миг се најде на балконот и го прескокна“ (стр. 32 ГК);

- компарација: „Врапците беа наредени на жиците меѓу двете бандери како црни ноти испишани од некаков гениј врз петолиније“ (стр. 62 ГК).

На крајот од секциското предавање беше нагласено дека сите овие, но и многу други примери, ја потврдуваат поставената теза дека во романите на Андоновски е доминантно застапен поетскиот израз.